

Vlaams
Parlement

ingediend op **1906** (2018-2019) – Nr. 1
1 maart 2019 (2018-2019)

Verslag van de verzoekschriften

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Freya Saeys

tot aanpassing van het Groeipakket

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bert Moyaers.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Danielle Godderis-T'Jonck, Lorin Parys, Peter Persyn, Elke Sleurs,
Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Bert Moyaers, Freya Van den Bossche;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Lies Jans, Manuela Van Werde, Elke Wouters;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Jamila Hamddan Lachkar, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Laurence Libert;
Jan Bertels, Bart Van Malderen;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud van de verzoekschriften.....	4
3. Bespreking	4
4. Conclusie	6
Bijlage: Antwoorden van de Vlaamse Regering	7

1. Procedure

Op 13 en 16 januari 2019 werden twee verzoekschriften ingediend tot aanpassing van het Groeipakket (verzoekschriften nrs. 10 en 12 (2018-19)).

De verzoekschriften werden ontvankelijk verklaard op respectievelijk 16 en 23 januari 2019 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak beide verzoekschriften een eerste maal op 5 februari 2019 en besliste Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, om uitleg te vragen over deze verzoekschriften.

Op 27 februari 2019 werden beide verzoekschriften opnieuw toegevoegd aan de agenda van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. De commissie had inmiddels op 14 februari 2019 van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, een antwoord ontvangen op beide verzoekschriften.

2. Inhoud van de verzoekschriften

Verzoekschrift nr. 10 vraagt een aanpassing van het Groeipakket voor kinderen die geboren zijn voor 2019 en nu 15.000 euro minder Groeipakket krijgen dan kinderen die geboren zijn in 2019 en later. Ze klagen de discriminatie aan van (enige) kinderen die in het Vlaamse Gewest geboren werden voor 2019. In Brussel is er een – volgens het verzoekschrift – eerlijke regeling getroffen. Gezinnen met één kind geboren voor 2019 ontvangen een basisbedrag van 140 euro en nadien ook 150 euro zoals de kinderen die in 2019 of later geboren worden. In Vlaanderen is dat niet zo. Ze vragen dat Vlaanderen net zoals Brussel gezinnen met kinderen voor en na 2019 quasi gelijkstelt.

Verzoekschrift nr. 12 klaagt de oneerlijke hervorming van de kinderbijslag in Vlaanderen aan. Daardoor blijven kinderen geboren voor 1 januari 2019 hun hele jeugd volgens het oude systeem kinderbijslag ontvangen, terwijl het nieuwe systeem enkel geldt voor kinderen die vanaf 1 januari 2019 geboren worden. Dat betekent dat alle ouders die net hun eerste kind kregen en graag nog een tweede willen dubbel benadeeld worden. Na 21 jaar krijgt het eerste kind 13.936,56 euro minder dan het in het nieuwe systeem gekregen zou hebben. Het tweede kind krijgt na 21 jaar 11.780,88 euro minder dan het in het oude systeem gekregen zou hebben. Volgens het verzoekschrift is dat een zuivere leeftijdsdiscriminatie die een hele generatie enorm benadeelt.

Er wordt gevraagd om gezinnen die al een kind hebben ofwel volledig in het nieuwe systeem op te nemen, ofwel volledig in het oude systeem te laten. De indieners begrijpen dat er ergens een lijn getrokken moet worden. Maar de huidige nieuwe regeling is gewoon te erg. De financiering daarvan kan worden gezocht bij bestaande gezinnen met meer dan twee kinderen. Het bedrag dat zij ontvangen voor hun derde en daaropvolgende kinderen is volledig buiten proportie, aldus de verzoekers, en werd ooit ingevoerd om de bevolking aan te sporen meer kinderen op de wereld te zetten.

3. Bespreking

Het antwoord stelt *Bart Van Malderen* teleur: op elke vraag antwoordt minister Jo Vandeurzen dat hij uitkijkt naar de verschillende verkiezingsprogramma's. Hij blijft evenwel minister minstens tot aan de verkiezingen en moet bijgevolg zijn verantwoordelijkheid nemen wanneer op problemen wordt gewezen, maar hij antwoordt

steeds dat hij alles opvolgt en dat bijstellingen in de toekomst mogelijk zijn. Bart Van Malderen raadt aan een overzicht van de knelpunten bij te houden om zo snel mogelijk bij te sturen. Niets belet dat nog voor de verkiezingen te doen. De opmerkingen die hier worden gemaakt, zijn ook aangehaald tijdens de bespreking van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, door de Gezinsbond en door de Raad van State.

Elke Wouters antwoordt dat keuzes gemaakt moesten worden. Er is voor geopteerd om het systeem in werking te laten treden vanaf een bepaalde geboortedatum. Over die keuze is twee en een half jaar op voorhand gecommuniceerd. Er was een ruime overgangperiode waardoor toekomstige ouders wisten wat ze konden verwachten.

Aanpassingen zijn uiteraard mogelijk maar het systeem is net in werking getreden. Als er middelen vrijkomen, zullen die opnieuw geïnvesteerd worden in het gezinsbeleid en zijn nieuwe keuzes mogelijk. Een systeem dat nog maar twee maanden in werking is al veranderen, gaat niet. Zij verklaart zich afsluitend akkoord met het antwoord van de Vlaamse Regering.

Katrien Schryvers sluit zich aan bij dat laatste. Over het systeem is uitvoerig gedebatteerd in commissie en in plenaire. Wat hier wordt aangehaald, is toen reeds beantwoord. Er zijn weloverwogen keuzes gemaakt. In zijn antwoord maakt minister Jo Vandeurzen melding van het aantal bijkomende mensen dat een toeslag ontvangt.

Keuzes over de ingangsdatum of de overgangperiode waren onvermijdelijk. Het is niet realistisch en evenmin aangewezen om dat deze regeerperiode nog aan te passen. De toekomst zal uitwijzen wie deel uitmaakt van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering, en welke keuzes er dan worden gemaakt.

Bart Van Malderen hoort een variant op het gezagsargument: er is een keuze gemaakt. Hij is het niet eens met die keuze en is van oordeel dat dit gezagsargument evenmin tegemoetkomt aan de kritiek van de Raad van State dat de keuze niet evenredig is. Die keuze is echter geen natuurwet: in Brussel kunnen gezinnen kiezen voor het systeem dat voor hen het gunstigste is.

Hij heeft begrip voor de opmerking dat het systeem niet telkens opnieuw kan worden bijgestuurd. Het verdient aanbeveling dat het Vlaams Parlement met het oog op de volgende regeerperiode een eerste evaluatie en criteria oplegt. Het Vlaams Parlement moet tot de laatste dag zijn verantwoordelijkheid nemen.

Elke Van den Brandt vindt dat een interessant voorstel. De Raad van State merkte op dat er te weinig cijfers zijn over de overgangsgroep waardoor hij niet kon oordelen over de vraag of hun rechten geschonden worden. Het lid pleit er niet voor iedereen voor het gunstigste systeem te laten kiezen, maar andere keuzes waren mogelijk. Als de commissie afspraken maakt over een evaluatie, kan worden onderzocht of de indruk van velen dat hun onrecht wordt aangedaan terecht is.

4. Conclusie

De commissie stemt in met het voorstel van Bert Moyaers, commissievoorzitter, om het antwoord van de Vlaamse Regering en het verslag van de bespreking aan de indieners van de verzoekschriften te bezorgen.

Bert MOYAERS,
voorzitter

Freya SAEYS,
verslaggever

BIJLAGE:
Antwoorden van de Vlaamse Regering

Vlaamse Regering

Jo Vandeurzen
 Vlaams minister van Welzijn,
 Volksgezondheid en Gezin
 Koning Albert II-laan 35 bus 90
 1030 BRUSSEL
 T 02 552 64 00
 F 02 552 64 01
www.vlaanderen.be

De heer Bert Moyaers
 Voorzitter van de Commissie
 Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
 Vlaams Parlement
 1011 Brussel

nico.lemaire@vlaamsparlement.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar /e-mail Joris meganck joris.meganck@vlaanderen.be		telefoonnummer 02 552 64 67	datum

Betreft: Verzoekschrift Nr. 10

Geachte heer voorzitter,

Sinds 1 januari 2019 heeft de Vlaamse Gemeenschap het Groeipakket ingevoerd. Daartoe nam het Vlaams Parlement op 18 april 2018 het decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid aan, waarmee het Groeipakket werd ingevoerd.

Deze bevoegdheid werd ingevolge de Zesde Staatshervorming overgedragen aan de Gemeenschappen¹ en de Gemeenschappelijk Gemeenschapscommissie. Het behoort dan ook tot de bevoegdheid van deze entiteiten om een eigen regeling uit te werken inzake de gezinsbijslagen.

Er kan dan ook, in tegenstelling tot wat in het verzoekschrift wordt aangehaald, geen sprake zijn van discriminatie op basis van het loutere feit dat elke deeltentiteit deze bevoegdheid naar eigen inzicht invult. Het klopt evenmin dat er onder de Algemene Kinderbijslagwet een discriminatie gold ten aanzien van kinderen die een eerste rang kregen toegewezen.

Het klopt daarentegen wel dat de kinderbijslag zoals deze vorm heeft gekregen onder de Algemene Kinderbijslagwet, zeer complex was opgebouwd.

¹ In Wallonië werd deze bevoegdheid intussen overgedragen aan het Waals Gewest.

Oplopende rangbedragen werden samen met leeftijdsbijslagen, gecombineerd met degressieve toeslagbedragen.

De Vlaamse Gemeenschap heeft gekozen om deze complexiteit te vervangen door een vast basisbedrag, maar houdt meer rekening met de draagkracht van gezinnen door de gezinsgrootte en inkomenspositie de omvang van sociale toeslagen te laten bepalen, met meer gefaseerde inkomensgrenzen dan onder de Algemene Kinderbijslagwet. Een systeem dat meer rechtvaardig is, met een bijzondere aandacht voor gezinnen die het gezien hun meer beperkte draagkracht moeilijker hebben.

Om de overgang van de complexe Algemene Kinderbijslagwet naar het Groeipakket, geen negatieve gevolgen te laten creëren, is er bewust voor gekozen om de verwachtingen die gezinnen hadden ten aanzien van hun kinderbijslag die zij reeds ontvingen voor 1 januari 2019 te respecteren. Alle kinderen die in december 2018 kinderbijslag ontvingen, behouden de rangorde en de evolutie in de leeftijdsbijslagen.

Maar daarnaast werden ook een aantal bijkomende maatregelen getroffen voor deze kinderen en gezinnen. De toegang tot de sociale toeslagen werd verruimd, ook voor deze gezinnen, ook wanneer zij aangroeien tot drie of meer kinderen. Daarnaast kunnen zij onmiddellijk genieten van de kinderopvangtoeslag en de kleutertoeslag. Ook de versterkte schooltoeslagen, met ruimere inkomensgrenzen en hogere toeslagbedragen, staan onmiddellijk ter hunner beschikking.

Alle gezinnen die kinderbijslag ontvingen onder het oude systeem, werden hun rechten maximaal gegarandeerd. Er is geen enkel gezin dat ten gevolge van deze hervorming minder kinderbijslag zal ontvangen. Het Groeipakket creëert net de mogelijkheid om ook deze gezinnen nog sterker te kunnen ondersteunen.

Reeds uit de parlementaire stukken bij de bespreking van het voormelde decreet, blijkt dat de door u gevraagde maatregel een impact heeft van minstens 300 miljoen euro. Dit zou een impact hebben op ofwel alle gezinnen met kinderen ofwel op de Vlaamse begroting. Dat zou een onredelijke inspanning vergen die niet mogelijk is.

De Vlaamse decreetgever heeft het Groeipakket goedgekeurd met respect voor de budgetten die voorzien zijn voor de gezinsbijslagen. Binnen dat budget is de Vlaamse Gemeenschap er toch in geslaagd om een hervorming te realiseren met een onmiddellijke impact, ook voor gezinnen die in het oude systeem reeds kinderbijslag ontvingen.

Elke hervorming kan natuurlijk ook een volgende verbetering met zich meebrengen. Het Vlaams Parlement zal blijvend de evolutie van het Groeipakket en de bijhorende budgetten opvolgen.

Wij kijken vanuit die optiek samen met u uit naar de studie over het Brusselse systeem, die werd afgerond, maar nog niet werd gepubliceerd door de bevoegde overheid. De armoedetoets die de Vlaamse overheid uitvoerde bracht veel inzicht over de effecten van het Groeipakket.

Dergelijke lessen over de effectiviteit en budgettaire inpasbaarheid van de Brusselse hervorming, kunnen eveneens dienst doen om verder inzicht te verwerven, ook met betrekking tot het Groeipakket.

We weten intussen uit gegevens over de eerste uitbetaling van het Groeipakket dat 152.000 kinderen, voornamelijk uit werkende gezinnen met een laag inkomen, dankzij de hervorming recht hebben op een extra sociale toeslag. Meer dan 10.000 gezinnen ontvingen onlangs ook voor de eerste maal een kleutertoeslag, zodat hun participatie aan onderwijs wordt ondersteund.

De doelstellingen die de grondslag vormden van het Groeipakket worden dan ook bevestigd. Op het verzoekschrift kan in de huidige stand van zaken niet worden ingegaan.

Middelen uit het Groeipakket die in de toekomst vrij zullen komen, we denken maar aan de afbouw van compensatiemechanismen uit de Zesde Staatshervorming vanaf 2024, zullen blijvend geïnvesteerd worden binnen het Groeipakket.

Het Vlaams Parlement zal dit blijvend opvolgen en ook in de toekomst nog bijstellingen aan het systeem kunnen mogelijk maken.

Met de meeste hoogachting,

Jo Vandeurzen
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin

Vlaamse Regering

Jo Vandeurzen

Vlaams minister van Welzijn,

Volksgezondheid en Gezin

Koning Albert II-laan 35 bus 90

1030 BRUSSEL

T 02 552 64 00

F 02 552 64 01

www.vlaanderen.be

De heer Bert Moyaers

Voorzitter van de Commissie

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Vlaams Parlement

1011 Brussel

nico.lemaire@vlaamsparlement.be

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail Joris meganck joris.meganck@vlaanderen.be		telefoonnummer 02 552 64 67	datum

Betreft: Verzoekschrift Nr. 12 i.v.m. hervorming kinderbijslag

Geachte heer voorzitter,

Sinds 1 januari 2019 heeft de Vlaamse Gemeenschap het Groeipakket ingevoerd. Daartoe nam het Vlaams Parlement op 18 april 2018 het decreet tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid aan, waarmee het Groeipakket werd ingevoerd.

Er is, in tegenstelling tot wat in het verzoekschrift wordt aangehaald, geen sprake discriminatie op basis leeftijd. Het klopt daarentegen wel dat de kinderbijslag zoals deze vorm heeft gekregen onder de Algemene Kinderbijslagwet, zeer complex was opgebouwd. Oplopende rangbedragen werden samen met leeftijdsbijslagen, gecombineerd met degressieve toeslagbedragen.

De Vlaamse Gemeenschap heeft gekozen om deze complexiteit te vervangen door een vast basisbedrag, maar houdt meer rekening met de draagkracht van gezinnen door de gezinsgrootte en inkomenspositie de omvang van sociale toeslagen te laten bepalen, met meer gefaseerde inkomensgrenzen dan onder de Algemene Kinderbijslagwet. Een systeem dat meer rechtvaardig is, met een bijzondere aandacht voor gezinnen die het gezien hun meer beperkte draagkracht moeilijker hebben.

Om de overgang van de complexe Algemene Kinderbijslagwet naar het Groeipakket, geen negatieve gevolgen te laten creëren, is er bewust voor gekozen om de verwachtingen die gezinnen hadden ten aanzien van hun kinderbijslag die zij reeds ontvingen voor 1 januari 2019 te respecteren. Alle kinderen die in december 2018 kinderbijslag ontvingen, behouden de rangorde en de evolutie in de leeftijdsbijslagen.

Maar daarnaast werden ook een aantal bijkomende maatregelen getroffen voor deze kinderen en gezinnen. De toegang tot de sociale toeslagen werd verruimd, ook voor deze gezinnen, ook wanneer zij aangroeien tot drie of meer kinderen. Daarnaast kunnen zij onmiddellijk genieten van de kinderopvangtoeslag en de kleutertoeslag. Ook de versterkte schooltoeslagen, met ruimere inkomensgrenzen en hogere toeslagbedragen, staan onmiddellijk ter hunner beschikking.

Alle gezinnen die kinderbijslag ontvingen onder het oude systeem, werden hun rechten maximaal gegarandeerd. Er is geen enkel gezin dat ten gevolge van deze hervorming minder kinderbijslag zal ontvangen. Het Groeipakket creëert net de mogelijkheid om ook deze gezinnen nog sterker te kunnen ondersteunen.

Vanuit die optiek kan er niet worden ingegaan op uw voorstel om aanpassing aan het systeem te “financieren ... bij de bestaande gezinnen met meer dan 2 kinderen”. De verwachtingen van deze gezinnen ten aanzien van de kinderbijslag, wordt gerespecteerd.

Wij willen ook tegenspreken dat een hele generatie enorm zou benadeeld worden. Er is daarentegen wel een duidelijke keuze gemaakt om, op basis van wetenschappelijk advies, meer rekening te houden met de draagkracht van gezinnen, ook in de overgangsmaatregelen. Gezinnen met minder financiële middelen worden door het Groeipakket net extra ondersteund, wat een belangrijke doelstelling was bij de hervorming naar het Groeipakket.

De Vlaamse decreetgever heeft het Groeipakket goedgekeurd met respect voor de budgetten die voorzien zijn voor de gezinsbijslagen. Binnen dat budget is de Vlaamse Gemeenschap er toch in geslaagd om een hervorming te realiseren met een onmiddellijke impact, ook voor gezinnen die in het oude systeem reeds kinderbijslag ontvingen.

We weten intussen uit gegevens over de eerste uitbetaling van het Groeipakket dat 152.000 kinderen, voornamelijk uit werkende gezinnen met een laag inkomen, dankzij de hervorming recht hebben op een extra sociale toeslag. Meer dan 10.000 gezinnen ontvingen onlangs ook voor de eerste maal een kleutertoeslag, zodat hun participatie aan onderwijs wordt ondersteund.

De doelstellingen die de grondslag vormden van het Groeipakket worden dan ook bevestigd. Op het verzoekschrift kan in de huidige stand van zaken niet worden ingegaan.

Middelen uit het Groeipakket die in de toekomst vrij zullen komen, we denken maar aan de afbouw van compensatiemechanismen uit de Zesde Staatshervorming vanaf 2024, zullen blijvend geïnvesteerd worden binnen het Groeipakket.

Het Vlaams Parlement zal dit blijvend opvolgen en ook in de toekomst nog bijstellingen aan het systeem kunnen mogelijk maken.

Met de meeste hoogachting,

Jo Vandeurzen
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin